

J. C. N. TIBBITS en W. B. HARBERT, *A trial of discharge and aftercare of long-stay mental hospital patients.* — Door de nazorg goed te organiseren was het mogelijk, van 223 mannelijke patiënten er 28 met gunstig gevolg te ontslaan.

J. CROFTON, *Drug treatment of tuberculosis II.*

L. M. FRANKLIN, *An appraisal of psychiatry in general practice.*
M. D. SHERIDAN, *Vision screening of very young or handicapped children.*

Cancer of the rectum (leading article).

Antibody to penicillin (leading article).

Health at work (leading article).

To-day's drugs (Hygroton).

THE LANCET. No. 7145, 6 augustus 1960. bl. 273-324.

A. MONCRIEFF, *Biochemistry of mental defect.* — Overzichts-artikel betreffende stofwisselingsafwijkingen, die de verstandelijke ontwikkeling kunnen storen.

E. N. ELLOTT en M. O. SKELTON, *Increased adrenocortical activity associated with malignant disease.* — Twee eigen patiënten en een overzicht van 36 patiënten uit de literatuur. De reden waarom er verhoogde bijnierschorsactiviteit kan ontstaan bij sommige lijdens aan carcinoom is onbekend.

K. D. BAGSHAWE, *Hypokalaemia carcinoma and Cushing's syndrome.* — Een sterk verlaagd kaliumgehalte en een sterk verhoogde alkalireserve in het plasma bij lijdens aan het syndroom van Cushing zou wijzen op het terzelfdertijd bestaan of tot ontwikkeling komen van een kwaadaardig gezwel.

K. D. BAGSHAWE, *Hyperfunction of the adrenal cortex with adrenal metastases.* — Uitzaaing van kwaadaardige gezwellen in de bijnierschors kan tot hypercorticisme leiden, met belangrijke afwijkingen in de plasma-mineralen.

R. BERLIN, *Bruxism and chronic headache.* — Sommige gevallen van chronische hoofdpijn berusten op overmatig gespannen kaakspieren als uiting van emotionele spanning.

F. S. MOONEY en J. G. HEATHCOTE, *Oral treatment of pernicious anaemia with low doses of H.P.P./I.* — Zes patiënten die met oraal toegediende vitamine-B₁₂-peptide goed te behandelen waren.

S. A. VINCENT, *Mechanical control of urinary incontinence.* —

D. A. COTTON, *Intrahepatic biliary atresia.* — Een geval.

Toxic dilatation of the colon (leading article).

Maternal death (leading article).

Hepatic amoebiasis (leading article).

LA PRESSE MÉDICALE. 68e Jrg. No. 38, 3 september 1960. bl. 1413-1436.

E. CHABROL, *L'oeuvre prophylactique de l'académie nationale de médecine depuis le centenaire de Pasteur.*

A. LOUBATIÈRES, *Analyse de l'action bêta-cytotrope des sulfamides hypoglycémisants. I. Fondements de son utilisation pour la thérapeutique du diabète.* — Overzicht van hoofdzakelijk eigen onderzoekingen; de auteur is tot de conclusie gekomen, dat deze stoffen werken via het aanzetten tot vermeerderde secretie van insuline door de β -cellen. Bij recente proeven op dieren zag hij geen verschijnselen van uitputting van de β -cellen bij chronisch gebruik.

G. ROLLING, A. DURANTEAU en G. THOMERET, *Notions de réanimation respiratoire en pratique chirurgicale.* — Weinig zeggende algemene beschouwing.

A. FABRE, *Micro-amylasémie.* — Referaat betreffende een nieuwe micro-methode ter bepaling van amylase in het bloed, gepubliceerd in Canada.

R. TRUHAUT, *Le problème des limites tolérables pour les substances toxiques dans l'industrie.* — Bericht over de resoluties, aangenomen op het internationale congres te Praag in 1959.

INGEZONDEN

WAARSCHUWING AAN ONDERZOEKERS NAAR DE ONTSTAANSWIJZE VAN DE „PLANTA-ZIEKTE”

Bij het onderzoek naar het sensibiliserende vermogen van de emulgator die in Planta-margarine voorkwam, is in de Utrechtse dermatologische kliniek gebleken, dat er grote kans bestaat op het ontstaan van allergische reacties van het „late type” (eczeem). Men zij dus op zijn hoede bij het experimenteren.

Nadere bijzonderheden zullen zo spoedig mogelijk in dit *Tijdschrift* worden gepubliceerd.

Utrecht, 1 oktober 1960

L. H. JANSEN

ENKELE OPMERKINGEN NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG „LUES ENQUÊTE 1959”

De Nederlandse artsen ontvingen een verslag over een door de hoofdinspectie in 1959 gehouden lues-enquête bij huisartsen.

Naar uit de inleiding blijkt, overweegt de hoofdinspecteur in 1961 opnieuw een onderzoek naar de stand van de lues te doen; in verband hiermede vraagt hij om commentaar.

Het beste lijkt mij, de enkele opmerkingen die ik heb, in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* te maken, zodat een ieder, die zich voor dit onderwerp interesseert, hiervan kennis kan nemen. Hierdoor kunnen mijn opmerkingen slechts aan betekenis winnen; dit temeer omdat de bij uitstek deskundigen op dit gebied niet bij deze enquête zijn betrokken. Het lijkt mij nl. niet ondenkbaar, dat ook andere venereologen dan ik, naar aanleiding van dit verslag iets hebben op te merken.

Node mis ik in dit verslag een verantwoording van de diagnose lues. Ieder weet hoe lastig deze diagnose kan zijn, en dat de klinische diagnose bevestigd moet worden door een positief resultaat van een onderzoek op *Treponema pallidum* en (of) door positieve uitkomsten van het serologisch onderzoek. Zonder ook maar iets van de kennis en de kunde van de Nederlandse huisartsen te willen afdoen betwijfel ik, of 88 pct der huisartsen in staat zijn, hun klinische diagnose op deze wijze te verifiëren. Hebben de huisartsen deze diagnose gesteld na een specialistisch consult — zoals ik aanneem dat zij allen hebben gedaan — dan lijkt het doeltreffender, deze enquête bij de specialisten te houden. Men krijgt dan bovendien het niet zo geringe aantal patiënten, aan wie de huisarts om een of andere reden niet heeft medegedeeld, dat hij of zij een geslachtsziekte heeft, en voorts de patiënten die de door venereologen geleide poliklinieken bezoeken.

Het doel van deze enquête is, documentatie te verwerven voor het te voeren beleid van de overheid. De consequenties kunnen dus zeer groot zijn, en het is daarom noodzakelijk, dat deze enquête bijzonder duidelijk wordt opgezet. De eerste zin onder „Doel en opzet” stelt mij echter voor een raadsel. Wat bedoelt de verslaggever met het woord „voorkomen”? Gaat het hier om voorkomen in de zin van „voorkomen is beter dan genezen”, of is het de bedoeling, te vragen naar het voorkomen van lijdens aan lues in Nederland gedurende de maand december 1959?

Wanneer het gaat om voorkomen in de zin van preventie — wat enigermate door het eerste deel van de zin waarschijnlijk wordt (de waardebepaling van de activiteiten ter bestrijding van de geslachtsziekten) — kan uit de beschikbare gegevens slechts worden geconstateerd, dat deze activiteiten doeltreffend waren. Deze conclusie leidt dan tot uiterste voorzichtigheid wat het toekomstige beleid betreft, omdat het altijd bijzonder gevaarlijk is, in een goed functionerend